

הרה"ג דוב ליאור שליט"א

בליעה בכלי נירוסטה - מכתב

הרב דוב ליאור

רב העיר וראש הישיבה
קרית ארבע היא חברון ת"ז

בס"ד, י"ח סיון תשע"ג

לכבוד

הני תרי צורבא מרבנן

הר' רועי סיטון

והר' נריה גליק

השלו' והברכה וכט"ס.

לפני כמה שבועות קיבלתי את תוצאות בדיקת המעבדה שערכתם במעבדת "רותם - שירותי כמיה אנליטית" אודות כמות הבליעה של כלי נירוסטה.

הנני מתנצל על איחור תשובתי שנגרם מהעומס המוטל עלי, אתכם הסליחה. בשעתו אמרתי לכם שאם אכן יתברר בודאות שיש חומר כלשהוא שאינו בולע, דינו יהיה ככלי זכוכית, שלדעת מרן המחבר (או"ח סימן תנא סעיף כו) אינם בולעים ולכן אינם טעונים הגעלה לפסח ובשטיפה סגי.

בתוצאות הבדיקה שנערכה במעבדה נמצא שהבליעה בכלי נירוסטה היא בסביבות אחד למאה שבעים אלף. זוהי בליעה מזערית ביותר, ולכן בפשטות נראה שכלי נירוסטה הם ככלי זכוכית.

והנה הטור (יו"ר סימן קכב) הביא בשם הרשב"א, שכלי שבלע איסור מועט ואין דרך להשתמש בכלי זה בכמות מועטה אלא רק בכמות גדולה מותר לכתחילה לבשל בו אפילו בו ביום מפני שהאיסור המועט שנבלע אינו יכול לתת טעם כלל. הטור חולק על הרשב"א וסובר שכמו שאסרו כלי שאינו בן יומו שטעמו פגום אטו בן יומו, כך יש לאסור בליעה מועטת, ועי"ש בבית יוסף שמיישב את שיטת הרשב"א.

נלע"ד שכיון שבליעת כלי נירוסטה היא כל כך מזערית שאינה יכולה ליתן טעם כלל. גם הטור יודה שמותר לבשל בהם לכתחילה ואין מקום כלל לגזור. ואף לדעת הרמ"א (או"ח סימן תנא סעיף כו) דס"ל דיש להחמיר בכלי זכוכית, הנני מילי דווקא בכלי זכוכית שתחילת יצירתם היא מחול ולכן דינם ככלי חרס, ובכלי חרס הכלל הוא שמה שבלוע בהם אינו יוצא מדפנותיו לעולם, עי"ש מ"ב (או"ק קנד). אולם כלי נירוסטה שאינם בולעים כמעט כלום ונעשו ממתכת ולא מחול, מותר לבשל בהם בשר, לנקות היטב, ואח"כ לבשל חלב באותו יום, וכן להיפך.

מרבתינו הפוסקים אנו למדים שיש להתייחס לכל כלי לפי טבעו ואין לגזור על כלי אחד אטו השני, ולכן יש להדגיש שרק בכלי נירוסטה בלבד מותר לעשות כך כיוון שאינם בולעים כמעט כלום, כך נראה לענ"ד. אמנם כיוון שדין זה עלול להתפרש כדבר חדש, בקשתי היא שיסכימו איתי עוד שני פוסקים ויצטרפו להיתר זה.

החותם לכבוד התורה ולומדיה,

דוב ליאור